

Monikulttuurisuusraadın kokous
Asialista/Muistio 15.11.23
Aika Y3 Kokoushuone Kurki
Aika: 16.30-18.30

1.

Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuussuunnitelma 2024-2026

Osallisuussuunnitelman esittely ja tiedoksiänto asiakasraadille.

Liite 2: Osallisuussuunnitelma 2024-2026

Asiakaspalvelupäällikkö Sari West esitteli aluehallituksessa hyväksytyn hyvinvointialueen osallisuussuunnitelman.

2. **Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma 2024**

Hyvinvointialue järjesti yhteistyökumppaneilleen Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmasta (TUSO) tiedotustilaisuuden 30.10.23 ja mahdollisuuden ottaa kantaa ohjelman sisältöön. Mielipiteen antaminen verkossa on mahdollista 8.11.23 saakka.

Tässä linkitys tilaisuuden nauhoitteeseen ja palautekaavakkeeseen.

[Nauhoite tilaisuuksista](#)

Palautekaavake

Puheenjohtaja esitteli kokouksessa TUSO- ohjelman tilannekuvan ja säästöjen aikataulun (liite 1.)

Ohjelman käsittely 20.11.23 aluevaltuuston budjettikäsittelyssä. TUSO - ohjelma antaa suuntaviivat säästötoimenpiteille, joilla alijäämä on tarkoitus hoitaa vuoteen 2026 mennessä.

Raati keskusteli hyvinvointialueen säästöistä ja tilanteesta:

2.1

Vaikutukset asiakas- ja potilasturvallisuuteen

Raati esitti kysymyksen, miten säästöt ja henkilöstön saatavuushaasteet vaikuttavat asukkaiden perusoikeuksien toteutumiseen sote-palveluissa sekä vaikuttaako tilanne asiakas- ja potilasturvallisuuteen ja miten asiakas- ja potilasturvallisuus varmistetaan tässä poikkeuksellisessa tilanteessa?

Hyvinvointialueen tavoitteena on turvata koko alueellamme lakisääteiset, laadukkaat ja turvalliset palvelut säästöistä huolimatta. Terveiden ja sairaanhoitoon liittyä aina riskejä ja on selvää, että virheitä ja vahinkoja voi sattua. Asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi tehdään jatkuvaa kehittämistyötä. Sitä tekee yhdessä henkilökunnan kanssa hyvinvointialueellamme toimiva [Kansallinen asiakas- ja potilasturvakeskus](#) varmistaakseen mahdollisimman hyvän ja turvallisen palvelun ja hoidon asiakkailta ja potilailta.

Suomessa toimii [Potilasvakuutuskeskus \(PVK\)](#) jonne voi tehdä potilasvakuutusilmoituksen mikäli arvelee hoidossa tapahtuneen potilasvahingon. PVK käsittelee terveydenhuollon ja sairaanhoidon potilasvahinkoja koskevat vahinkoilmoitukset ja kokoaa alalta tilastoja.

Palvelujen yhdenvertainen alueellinen saatavuus ja saavutettavuus pyritään turvaamaan uusien joustavien, digitaalisten, jalkautuvien palvelujen että uusien palvelumuotojen tarjonnalla kuten seniorineuvola.

Raati keskusteli säästö- ja resurssikontekstissa hyvinvointialueen roolista sekä palvelujen järjestäjänä että työnantajana:

2.2

Hyvinvointialueen rooli palvelujen järjestäjänä

- toiminta- ja työkuultuuriin muutos on ratkaiseva eri toimijoiden yhteistyön tehostamisessa ja palveluprosessien selkeyttämisessä
- hyvinvointialueen on kehitettävä rooliaan mm omatuotannon ja ostopalveluina tuotettavien palvelujen kustannusten osalta
- painotettiin asiakasmaksujen olevan lakisääteisellä ylärajalla eikä niitä voida nostaa
- tuotiin esille sekä henkilöstö- ja hallintorakenteeseen liittyvät haasteet että osittain nousevat kustannukset
- säästöjen aikataulutuksella ja säästöjen kohdentamisella huomioitavan vaikutukset 2023- 2026 esimerkiksi ehkäisevän työn vaikutukset tuottavat näkyviä kustannustehokkuustuloksia vasta pidemmällä aikavälillä

2.3 Hyvinvointialue työnantajana – miten vahvistetaan vetovoimaisuutta ja myönteistä kuvaa ÖVPH:sta?

- todettiin, että työntekijöiden kysyntä on tarjontaa suurempi; työmarkkinat ovat sote-aloilla tällä hetkellä työntekijöiden markkinat
- työn houkuttelevuus on sidoksissa moniin tekijöihin (joustavuus, itseohjautumisen mahdollisuus, työn joustavuus, tehtävien mielekkyys, työehdot ja palkka jne) > yksityinen sektori on onnistunut julkista osin paremmin vastaamaan työntekijöiden tarpeisiin ja arvostuksiin - mitä tämä voisi tarkoittaa julkisella sektorilla? (huom. yksityisilläkin sektorilla rekrytointiongelmia)
- hyvinvointialueen haasteena myös eläköityminen, vuositasolla eläköityy 150-200 henkilöä

3 Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma (YHTA) - tilannekuva ja asiakasraadin priorisoinnit suunnitelmaan 2026 ollaan kuivilla

Hyvinvointialueen palvelujen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi työstetään parhaillaan suunnitelmaa. Sen päätavoitteena on sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen saavutettavuuden edistäminen. Saavutettavuuden edellytyksenä on aina asiakkaan yksilöllisten tarpeiden ja tilanteen huomioiminen toiminnassa sekä syrjimättömyys asiakkaan kohtaamisessa ja kohtelussa.

Liite 1: YHTA- suunnitteluprosessin tilanne ja jatkoaskeleet

Asiakasraati keskustelelee ryhmissä ja arvioi, mitkä asiat ovat maahan muuttaneen väestön ja täällä asuvien eri taustaisten väestöryhmien sote-palvelujen näkökulmasta tärkeimmät saavutettavuuden edistämiseksi. Raadin näkemykset viedään tiedoksi ja huomioitavaksi toimialakohtaisten YHTA- edistämistoimenpiteiden suunnittelussa.

Materiaalia yhdenvertaisuusvaltuutetulta hyvinvointialueille:

Webinaari hyvinvointialueille

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kirje hyvinvointialueille

THL: Moni- Suomi-tutkimus: Maahan muuttaneen väestön terveys ja hyvinvointi (36/2023)

Asia päätettiin siirtää seuraavaan kokoukseen.

4 Muut asiat

5 Seuraavat kokoukset / asian käsittely siirrettiin myöhempään ajankohtaan.